

Helsingin seudun Sotaveteraani

Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry:n jäsenlehti

2 • 2024

Nuorten tervehdys pääkaupunkiseudun veteraanijuhlaan

Arvon sotaveteraanit,

On suuri kunnia ja etuoikeus seistä tänään tässä teidän edessä. Teidän, jotka olette palvelleet maatamme rohkeasti. Teidän ansiostanne me ikäiseni nuoret saamme elää ja olla vapaasti täällä Suomessa. Teidän ansiostanne olen saanut kasvaa turvallisessa ympäristössä, käydä koulua, opiskella ja vajaan kuukauden päästä painaa valkoisen ylioppilaslakin päähäni. Tunnen syvää kunnioitusta ja kiittollisuutta teitä kohtaan siitä, että olette taistelleet meidän vapautemme ja turvallisuutemme puolesta. Ilman teitä en seisoi nyt tässä.

Suomen itsenäisyys, rauha ja turvallisuus merkitsevät minulle paljon. Saan elää maassa, jossa vallitsee sananvapaus, jossa saan pukea päälleni mitä haluan, opiskella ilmaiseksi ja vaikuttaa. Isäni on kotoisin Iranista ja hän muutti tänne nuorena aikuisena perheensä kanssa. Siksi monikulttuurisuus on minulle myös äärimmäisen tärkeä asia eikä se olisi Suomessa mahdollista ilman teitä. Olen äärimmäisen iloinen, että saan olla Suomessa juuri sellainen kuin olen pelkäämättä jatkuvasti henkeni tai vapauteni puolesta. Se on etuoikeus, josta saan olla ylpeä.

Teidän tarinanne ja kokemuksenne ovat meille nuorille opettavia ja inspiroivia. Ne muistuttavat meitä siitä, miten tärkeää on puolustaa arvojamme ja oikeuksiamme, ja siitä, miten yhteinen päämäärä ja rohkeus voivat voittaa vaikeimmatkin haasteet.

Me nuoret olemme joutuneet viimeisten vuosien ajan seuraamaan maailmalla tapahtuvia kauheuksia. Sodat, maailmanlaajuinen pandemia, ilmastokriisi sekä ihmisoikeushaasteet ovat repineet mielenterveyttämme ja käsitystämme maailmasta moniin eri suuntiin. Maailma on varmasti kehittynyt teidän nuoruudestanne huomattavan paljon ja tässä maailmassa on varmasti tapahtunut suuria positiivisiakin muutoksia, mutta ongelmia ja haasteita on aina. Ne eivät valitettavasti lopu.

Mutta te arvon sotaveteraanit olette opettaneet meille sen, että paremmasta tulevaisuudesta on syytä taistella. Meidän nuorten sisällä liekehtii se sama rohkeus ja sisu mitä teillä on ja nyt on meidän vuoromme. Nyt on meidän nuorten vuoro tehdä töitä ja taistella paremman tulevaisuuden puolesta, jotta jonakin päivänä voisimme teidän tapaanne istua ja kuunnella tulevan sukupolven nuorta puhujaa kiittämässä meitä, aivan kuten minä teille tänään. Lupaun tuona päivänä kertoa näille tulevan sukupolven nuorille teistä ja teidän uhrauksistanne meidän kaikkien tulevaisuuden puolesta ja rohkaista tulevia nuoria jatka-

maan sitä samaa työtä, jonka te aloititte ja jota me jatkamme.

Meidän tehtävämme on kunnioittaa ja vaalia teidän perintöänne. Meidän on pidettävä huolta siitä, että teidän uhrauksenne eivät unohdu ja että rauha, jonka te olette meille suoneet, tulee pysymään jatkossakin. Se ei ole helppo tehtävä ja tulee vaatimaan paljon aikaa, mutta olen varma, että me nuoret pystymme siihen. Tekin pystyitte.

Kiitos.

Heidie Gharbalgir
Vaskivuoren lukio
Kuva Matti Kaltokari

Sisältö:

Nuorten tervehdys pääkaupunkiseudun veteraanijuhlaan	2
Pääkirjoitus	3
Perinneyhdistyksessä tapahtunutta	4–5
Helsingin ilmapuolustuksen torjuntavoitosta 80 vuotta	6
Kolmenyön ihme – Helsingin suurpommitukset helmikuussa 1944	7
Veteraanipäivä	8–9
Veteraanipäivää juhlistettiin myös Tallinnassa	10–11
Svenska lyceumin Pro Parria-taulut saivat uuden elämän	12–14
Taivaskallion laskiaisriehassa 11.2.2024 oli arvokas tilaisuus – Sotilaspoikien ja pikkulottien lipun luovuttaminen	15
Tikkurilan Rintamaveteraanit ehtivät toimia 54 vuotta	16–17
Rintamasotilaskotisisarten työ talvi- ja jatkosodassa	18–21
Puolison ja leskijäsenten tukitoiminta	22
Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry	23
Vantaan perinnetoimikunta/Vetres	24–25
Espoon Sotaveteraanit ry	26–29
Perineyhdistys jakoi kevään huomionosoituksensa 24.4.2024	30
Espoon sotaveteraanien syksyn 2024 maanantaiesitelmät ja veteraanitapahtumat	31

Kanskuva:

Poentsan lähellä olevalla "Möykynmäellä" sijaitsevan sotilaskodin kutsuva sisäänkäytävä ja kodin hoitajat III/JR 33:n lohkokolla Poentsassa 18.5.1944

PÄÄKIRJOITUS

Tärkeiden päätösten vuosi

Järjestäytynyt veteraanitoiminta käynnistyi Suomessa vuonna 1957, kun Rintamamiesten asuntoliitto perustettiin. Nimi muutettiin Suomen Sotaveteraaniliitoksi vuonna 1964.

Sotien jälkeen ajankohtainen asia oli asuntopula. Veteraanien toimeentulo ja terveys ovat aina olleet edunvalvontamme ydintä. Tänäkin kotipalvelut ja kuntoutus veteraanien puolisoille ja leskille.

Sotasukupolven ikääntyessä veteraanien tarpeet ja toimintamme muodot ovat monipuolistuneet. Pienin askelin veteraanietuja on saatu lisätyksi. Uusimpana rintamalisän korottaminen 200 euroon.

Järjestömme toimintaa on suunnattu uusille elämänaloille. Virkistystoiminta ja hengellinen työ mukaan lukien.

Veteraanien ja koko sotasukupolven arvo on ymmärretty ja veteraanit ovat kunniakansalaisiamme. Perinnetyön käynnistämässä liittomme rooli on merkittävä toiminnallisesti ja taloudellisesti.

Sotiimme käskettiin 650.000 miestä. Rintamalla palveli myös 100.000 naista. Nuorin veteraani-ikäluokka täyttää ensi vuonna 100 vuotta. Joukossamme on alle 2000 rintamaveteraania ja 5000 puolisoa ja leskeä.

Liittoa perustettaessa veteraaneille annetut lupaukset ja toiminnan tavoitteet on pääosin saavutettu. Etujen varmistaminen kaikille veteraaneille on toimintamme painopiste järjestömme kaikilla tasoilla.

Veteraanien edunvalvonnan tärkeä saavutus oli vuonna 2019 hyväksytty laki, jolla kaikille veteraaneille tarjotaan samat kotiin vietävät palvelut kuin sotainvalideille

Veteraanijärjestöt perustivat vuonna 2003 Tammenlehvän perinneliiton. Ajatusten toi ensimmäisenä esille kenraali Jaakko Valtanen.

Tavoitteena oli, että veteraanijärjestöt hoitavat veteraanien tukitoimet ja edunvalvonnan niin kauan kuin he tukea tarvitsevat. Veteraaniliittojen jälkeen työ päätettiin siirtää Tammenlehvän perinneliitolle.

Nyt olemme tässä tilanteessa. Maassamme toimii 26 alueellista perinneyhdistystä. Niiden toiminta kattaa koko Suomen ja Ruotsin.

Helsingin seudulla järjestely on tehty ensimmäisten joukossa. Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry on perustettu ja se toimii aktiivisesti.

Sotaveteraaniliiton hallitus pitää tärkeänä, että liiton purkamisesta keskustellaan ja päätetään nyt kun joukossamme on vielä sotaveteraaneja.

Liiton purkamista on käsitelty syvällisesti järjestömme kaikilla tasoilla ja päätävissä elimissä. Laaja yhteisymmärrys on saavutettu siitä, miten liitto puretaan mahdollisimman arvokkaasti ja sen työtä sekä tuhansia vapaaehtoisia toimijoita kunnioittaen. Ilman heitä järjestömme ei olisi onnistunut työssään.

Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n purkupäätös tehdään kahdessa liittokokouksessa. Hallitus esittää, että ensimmäinen tehdään Lahdessa 6. kesäkuuta ja toinen ylimääräisessä liittokokouksessa syyskuun 27. päivänä. Tarkoituksena on keventää liiton hallintoa vastaamaan nykyistä jäsenkuntaamme ja aktivoida perinnetyötä.

Erkki Heikkinen

Sotaveteraaniliiton puheenjohtaja

Perinneyhdistyksessä tapahtunutta

Perinneyhdistys ja Espoon Sotaveteraanit käyvät palkitsemassa reserviin siirtyviä varusmiehiä, jotka ovat edustaneet kotiuttamiserässään parhaiten veteraanien arvoja. ”Yhteisöllisyyden ylläpitäjä” palkitaan aidolla rautasormuksella. Kuva maaliskuun 2024 juhlasta. Vasemmalta everstiluutnantti Jouni Suokas, korpraali Filip Sarkkinen, perinneyhdistyksen varapuheenjohtaja Matti Passi ja eversti Matti Honko. Kuva Puolustusvoimat.

Perinneyhdistys järjestää kuukauden ensimmäisenä maanantaina, pl kesäkuukaudet, illanvieron palvelutalo Folkhälsanissa. Ohjelmassa on kahvitarjoilun lisäksi mielenkiintoisia esiintyjä, musiikkia ja kaikkea muuta. Seuraava illanvietto on maanantaina 2.9.2024 klo 15.00. Silloin muistellaan Viipuria filmin ja musiikin keinoin.

Perinneyhdistyksen vuosikokous oli 24.4.2024. Paikalle oli saapunut 27 jäsentä. Kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti vuoden 2023 toiminta ja talous sekä vuoden 2024 toimintasuunnitelma ja talousarvio. Perinneyhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin taputusten kera Vesa Sundqvist. Hallituksen erovuorossa olevat jäsenet valittiin uudelleen ja uutena jäsenenä hallitukseen tuli Marko Nikkanen.

Tammenlehvän Perinneliiton hallituksen puheenjohtaja Timo Laitinen laski kukkalaitteen itsenäisyyden veteraanitammen muistikivelle 25.4.2024 seurassaan hallituksen jäsen Juhani Saari sekä suunnittelupäällikkö Petteri Rokka. Itsenäisyyden veteraanitammi istutettiin ja muistokivi paljastettiin Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna 14.10.2017. Tammi ja kivi sijaitsevat Finlandia-talon takana Karamzininrannassa.

Helsingin ilmapuolustuksen torjuntavoitosta 80 vuotta

Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys johti suunnitteluryhmää, jokaideoi ja toteutti vaikuttavan muistamisen sarjan Helsingissä. Tapahtumia järjestettiin helmikuussa kymmenellä paikalla kymmeniä. Tapahtumasarjan avausta juhlittiin Sanomatalon Mediatorilla 6.2.2024. Tilaisuus oli yleisömenestys. Avaukseen sisältyi myös videokokonaisuus ”Helsingin ilmapuolustuksen torjuntavoitto 1944”. Sanomatalon Käytävägalleriassa on **Kolmen yön ihme** -näyttely 1.2. – 17.3.2024. Näyttelyyn tutustui kymmeniä tuhansia ihmistä.

Kolmen yön ihme – Helsingin suurpommitukset helmikuussa 1944

Lauttasaarella teemana oli sodan ajan taistelupaikkoihin tutustuminen. Lauttasaarella suurpommitusten torjuntaan osallistui kaksi raskasta ilmatorjuntapatteria. Lottalehtoon oli loihdittu suurpommitusten tunnelmaa jäljittelevä valo- ja äänimaisena. Esillä oli myös ilmatorjuntakonekivääri asemissaan puolijoukkueteltan kera.

Yleisölle oli tarjolla kenttäkeittimestä hernekeittoa, makkaraa ja Lottamuseon reseptin mukaisesti valmistettua kahvinkorviketta.

Veteraanipäivä

Helsingin kaupunki, veteraanijärjestöt ja varuskunta laskivat seppeleen Mannerheimin ratsastajapatsaalle ja Hietaniemen hautausmaan sankariristille. Seppelepartiassa olivat pormestari Juhana Vartiainen, Kaartin jääkäriyrykmentin komentaja eversti Matti Honko, sotilaspoika Juhani Kivelä sekä Sibeliuksen lukion oppilaat Aarne Hankia ja Lauri Kukkola.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistä veteraanipäivän juhlaa vietettiin Suomen kansallisoopperan ja -baletin Alminsalissa. Juhlan järjestelyvastuu oli tänä vuonna Vantaan kaupungilla. Alminsalin täytti juhlavieraista hyvissä ajoin. Ilahduttavasti paikalle jaksoi saapua yli viisikymmentä sotaveteraania avustajineen.

Veteraanien perintö turvataan – yhdessä onnistumme

Vantaan musiikkiopiston Lauriina- ja Marttiina-kuorojen esitykset iskivät juhlayleisön sydämiin. Kuorolaiset olivat 7 – 15-vuotiaita. Reetta Ristimäen käsikirjoittama ja Greta tuotannon esittämä *Kotirintaman naiset* saivat veteraanit liikuttuneeksi, moni pyyhki silmäkulmiaan esityksen aikana. Elämää kuvaillen, laulaen sota-ajan suosikkeja ja lehtileikkeitä lukien kuvattiin kotirintaman oloja ja kaijuuta rakkaita kohtaan. Reetta Ristimäen, Ira Kaspin (kuvassa oikealla) ja Eliina Taalin (kuvassa vasemmalla) esitys palautti monen mieliin nuoruusvuodet.

Veteraanipäivää juhlistettiin myös Tallinnassa

Veteraanipäivän seppeleet laskettiin Suomen-poikien muistomerkillle. Puolustusasiamies Heikki Lamminen laski seppeleen Suomen valtion puolesta. Kuva Peeter Langovits.

Tallinnassa veteraanipäivän vietto aloitettiin jo aamusta perinteiseksi muodostuneilla talkoilla Metsakalmistulla Suomen-poikien ”Muistolehdo-la”. Alue siistittiin talven jäljiltä, hautakivet oikaistiin, alue haravoitiin ja muistomerkki puhdistettiin. Metsakalmistun Suomen-poikien muistolehto on poikkeuksellisen kaunis ja arvokas paikka sekä tärkeä Suomen-poikien perinteiden vaalimisen kannalta.

Talkoita johti tuttuun tapaan ansiokkaasti Janne Pölluas. Hän oli järjestänyt alueelle työvälit ja jakoi tehtävät. Lämmin aurinkoinen ilma helli talkoolaisia.

Suomalaisten talkoolaisten mukanaoloa arvostettiin suuresti. Virolaisilta tullut tärkein palaute oli, että Suomen valtio ei ole unohtanut Suomen-poikia, tuki on jatkunut vuosikymmenet.

Veteraanipäivän muistohetki

Talkoiden jälkeen klo 12.00 kokoonnuttiin Suomen -poikien muistomerkillle. Ennen seppeleiden laskua Suomen-poikien pappi Peeter Paenurm piti hartaushetken. Suomen valtion puolesta seppeleen laski puolustusasiamies kommodori Heikki Lamminen.

Omat seppeleensä laskivat Soomepoiste Pärimusühing, Suomen-poikien perinneyhdistys ja Viron vapautustelijoiden yhdistys.

Ilahduttavasti paikalla oli myös Porin prikaatin kilta ry:n väapelikerho omalla lipullaan ja seppeleellä. Pekka Konun johdolla suomalaiset reserviläiset olivat kunniavartiossa Suomen lipulla ja muistomerkillä. Lisäksi Westholmin lukion oppilaita lippuineen.

Antti Moisio

Suomen-poikien perinneyhdistyksen sihteeri

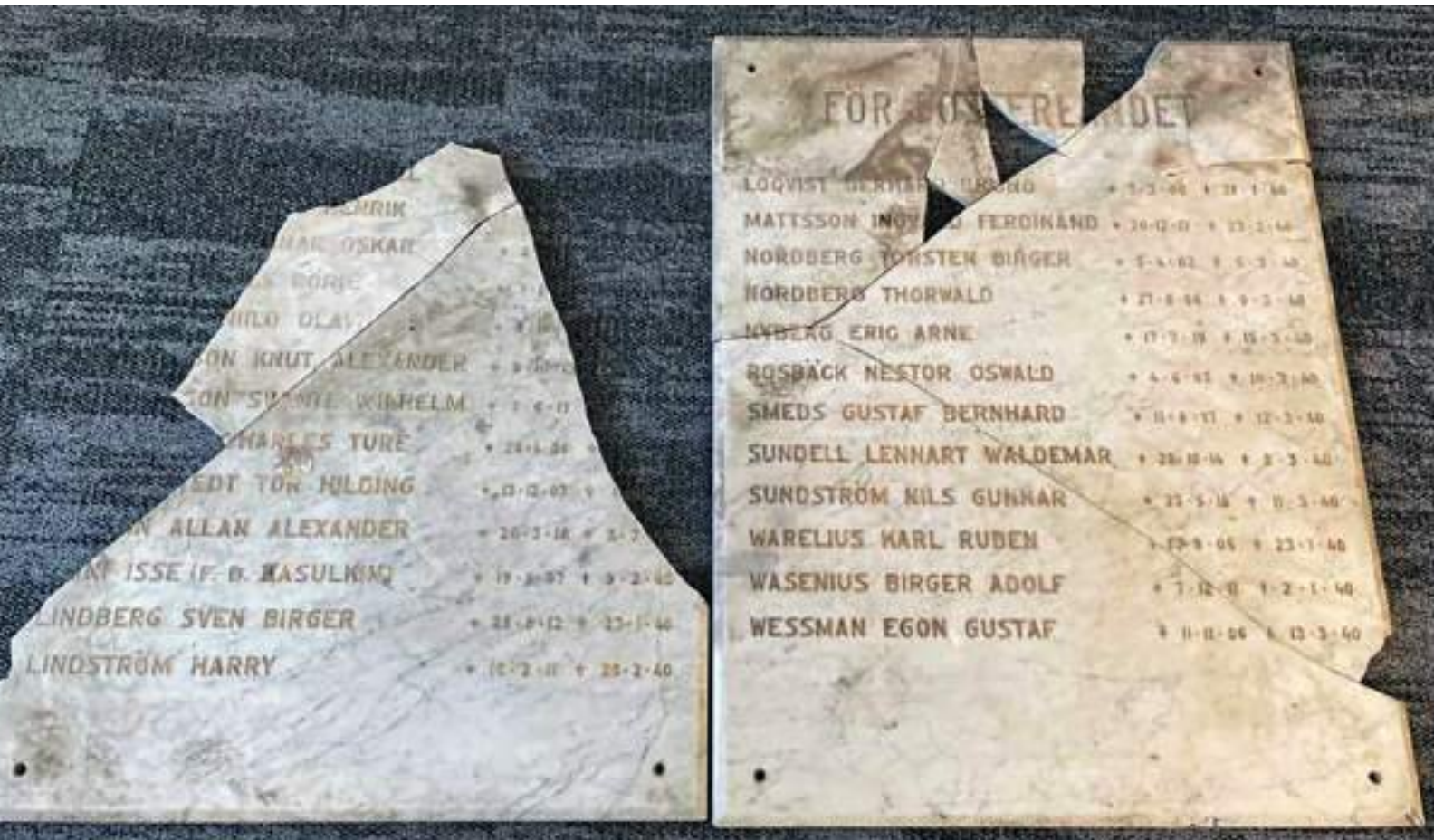

Janne Põlluaas (vasemmallal) jakamassa ohjeita talkoolaisille. Kuva Peeter Langovits.

Usean tunnin uurastus on takana. Muistolehto on saatu siivottua talven jäljiltä.

Svenska lyceumin Pro Patria- taulut saivat uuden elämän

Tällaisessa kunnossa Svenska lyceumin Pro Patria-taulut vuonna 2020 löydettiin. Kuva: Veera Simola.

Maaliskuussa 2022 Kiviveistämö Levander sai poikkeuksellisen toimeksiannon: palauttaa entiseen loistoonsa kaksi Töölöstä löydettyä rikkinäistä Pro Patria-taulua. Korjauksen sijaan niiden tilalle jouduttiinkin tekemään kokonaan uudet kunnianosoitukset.

Säpäleinä olevat vaaleat marmoritaulut olivat löytyneet rakennuksen alapohjatilasta osoitteesta Arkadiankatu 24, joka on kiinteistön valmistumisesta vuonna 1930 ollut koulukäytössä. Vuonna 1972 taloon muutti siihen saakka Kruunuhaassa toiminut poikakoulu Svenska lyceum yhdistyttyään Arkadiankadulla sijainneen Svenska

flickskolan i Helsingforsin eli ruotsalaisen tyttökoulun kanssa. Alun perin Liisankadulla paljastettujen, Svenska lyceumin talvisodassa kaatuneen 24 entisen oppilaan muistoa kunnioittavien Pro Patria-taulujen viimeisten hetkien yksityiskohdat ovat hämärän peitossa, mutta ilmeisesti taulut ovat rikkoontuneet Svenska lyceumin Töölöön tai sieltä pois muuton yhteydessä.

Sittemmin tiloissa on toiminut niin Helsingin ranskalais-suomalainen koulu kuin kauppakorkeakoulu, mutta kummallakaan ei ole ollut mitään tietoa talon lattian alla lymyvästä aarteesta.

Vuonna 2017 kiinteistön hankki-

neen Hemsö Suomi Oy:n edustajat löysivät taulujen jäänteet rakennuksen mittavan peruskorjaushankkeen suunnittelua aloittaessaan elokuussa 2020. Hemsölle oli tärkeää kunnostaa rakennushistoriallisesti merkittävä kiinteistö vanhaa kunnioittaen, joten selvää oli, että myös Pro Patria-taulut palautettaisiin entiseen loistoonsa.

Pihlajanmäkeläinen Kiviveistämö Kivilevander sai Hemsöltä toimeksiannon maaliskuussa 2022. Suunnitelmat menivät kuitenkin pian uusiksi: taulujen korjaus osoittautui mahdottomaksi.

”Taulut olivat halki monesta kohdasta ja niistä puuttui paloja. Päädyttiin siihen tulokseen, että taulut kannattaa

uusina kokonaan. Halki olevia, paksummasta graniitista tehtyjä hautakiviä esimerkiksi on joskus mahdollista korjata poraamalla tapit, joiden avulla halki olevat kohdat liimataan yhteen, mutta graniittia pehmeämpi marmori tuottaa tässä vaikeuksia”, veistäjältä selvennetään.

Ensin tauluista tehtiin 3D-mallit ja kun ne oli hyväksytyt, oli lopullisten taulujen aika. Niistä tehtiin mahdollisimman tarkat kopiot: niin niiden koko, materiaali, kannatinreikien paikat kuin taulujen sivujen viisteet tehtiin tismalleen vanhojen taulujen mukaan. Materiaaliksi valittiin 30-millinen Carraran marmori, jonka näkyvät pinnat kiillotettiin. Vaikka tekstien kaiverrusosuudessa jouduttiinkin hieman improvisoimaan, onnistuttiin työssä hienosti.

”Uusien taulujen fontti on lähellä vanhaa. Ne on melkein aina näin vanhoissa kaiveruksissa tehty käsin eikä vastaavia löydy esimerkiksi tietokonefonteista. Käsin tehty myös

näyttää aina käsin tehdyttä”, kertoo markkinointipäällikkö **Patrik Åberg** Kiviveistämö Levanderilta.

Työtä urakkaan meni kokonaisuudessaan liki kaksi kuukautta. Uudella paikallaan kiinteistön Lapuankadun puoleisista pääovista sisään tultaessa vasemmalle sijoittuvalla seinällä ne paljastettiin kesäkuussa 2022.

Työ koettiin tärkeäksi kaikkien siihen osallistuneiden taholta.

”Halusimme kunnostaa tai uusia taulut, koska koimme niiden olevan arvokas osa rakennuksen historiaa”, kertoo projekti-insinööri **Veera Simola** Hemsöstä, joka myös kustansi hankkeen.

”Niin kaivertajan kuin muiden tähän osallistuneiden mielestä oli hienoa saada olla mukana tällaisessa projektissa”, vahvistaa puolestaan Åberg.

Syksyllä 2022 helsinkiläiskoulujen väistötiloiksi kunnostettuun kiinteistöön muutti omien tilojensa remontin ajaksi Taivallahden koulu. Sen arjessa eivät taulut ole rehtori **Annarella**

Ahlroosin mukaan näkyneet, mutta historianopettajan koulutuksen saaneena innostuu hänkin kouluissa sijaitsevien Pro Patria-taulujen tarjoamista mahdollisuuksista esimerkiksi historianopetuksessa – oppilaathan voisivat ottaa projektiksi selvittää nimet ja tapahtumat oman koulun taulusta löytyvien nimien takaa. Tähän kannustaa myös Sotien 1939–1945 Pääkaupunkiseudun perinneyhdistys.

”Koulujen historiikeista voi löytyä paljonkin tietoa sen entisistä oppilaisista elämäntarinoineen ja tällaisen tutkimukset tekevät historiasta ihan eri lailla todellista”, yhdistyksestä vinkataan.

Historianopettajuuden tuoman tuntemuksen lisäksi on Ahlroosilla oma, henkilökohtainen side Pro Patria-taulujen edustamaan sotavuosiemme perintöön.

”Äidin puolelta pappa haavoittui talvisodassa. Ainoastaan toinen muunainen oli tainnut jäädä jäljelle niin että hänet oli jo ehditty viedä ruumis-

Svenska lyceumin Pro Patria-tila sijaitsee tällä nykyä Arkadiankatu 24:n pääsisäänkäynnin portaikossa. Kuva: Ariela Säkkinen.

huoneelle. Isän puolelta suku oli Karjalasta ja joutui evakkoon.”

Armeijan käyneenä reservin luutnantti Ahlroos on itse asiassa osa isänmaanpuolustajien katkeamatonta ketjua.

”Se oli hieno vuosi, meillä on hyvä porukka, jonka kanssa olemme vieläkin yhteydessä. Olen aktiivisesti mukana reserviläistoiminnassa: viime vuonnakin 40 vuorokautta vapaaehtoisissa ja käsketyissä kertausharjoituksissa.”

Taivallahden koulun palatessa omiin toimitiloihinsa jouluna 2024 siirtyy Arkadiankadulle Töölön alasteen toiminta. Svenska lyceumin Pro Patria-taulut jäävät paikalleen valmiina ottamaan vastaan jälleen uudet suomalaispolvet, joiden vapautta taulujen sankarit olivat aikanaan lunnastamassa.

Ariela Säkkinen

Taivallahden koulun rehtori Annarella Ahlroos vuonna 2022 Arkadiankadulla paljastettujen uusien Pro Patria-taulujen edessä.
Kuva: Ariela Säkkinen.

Pro Patria-taulujen keräys käynnissä

Pro Patria-taulut ovat suomalainen perinne, joka sai alkunsa heti Talvisodan jälkeen, jolloin niin koulujen kuin seurantalojen seinille alettiin paljastaa kivitauluja, joihin oli kaiverrettu kyseisen koulun sodassa kaatuneiden oppilaiden nimiä syntymä- ja kuolinvuosineen. Myöhemmin eri yhteisöt seurakunnista tehtäisiin alkoivat noudattaa tapaa omien sankareidensa muiston vaalimiseen. Aikojen saatossa kouluja lakkautettiin ja niiden Pro Patria-tauluja siirrettiin toisiin kouluihin tai kunnantaloille, mutta näiden lakkauttamisten ja yhdistämisten myötä niitä on päätynyt varastoihin, kadoksiin ja jopa kaatopaikoille. Jäljellä olevat taulut ovat tänään jotain, joiden ohi kuljetaan kenties päivittäinkin niihin sen kummemmin huomiota kiinnittämättä.

Sotien 1939–1945 Pääkaupunkiseudun perinneyhdistys haluaa palauttaa alueensa Pro Patria-taulujen arvon ja kerää parasta aikaa niitä perinneportaalista löytyville sivuilleen. Tavoitteena on kerätä yhteen paikkaan kuvat ja tiedot kaikista Helsingin, Vantaan, Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen Pro Patria-tauluista niiden sankareiden kuvia ja tarinoita unohtamatta.

”Tällaista ei ole vielä missään tehty. Kyse on arvokkaasta perinnöstä: jokainen tauluihin kaiverrettu nimi kätkee taakseen yhden aivan liian aikaisin päättyneen ihmiskohtalon. Heistä jokaisen nimi ansaitsee tulla muistetuksi ja tarina kuulluksi, sillä ne, samoin kuin sankarihautausmaillamme lepäävät kivipaadet ja hautakivet, ovat konkreettinen muistutus siitä, millaisen hinnan meitä edeltävät sukupolvet joutuivat meidän, tulevienkin suomalaisten vapauden puolesta maksamaan. Tuo hinta on aivan liian kallisarvoinen unohtettavaksi tai itsestäänselvyytenä otettavaksi”, muistuttaa perinneyhdistyksen toiminnanjohtaja **Rauno Loukkola**.

Onko esim. sinun työpaikallasi, seurakunnallasi tai urheiluseurallasi Pro Patria-taulu? Tai onko sinulla muuten vain tietoa sellaisesta? Ota siitä kuva ja auta meitä kunnianosoituksessamme! Jo kerätyt taulut tarinoineen löydät pääkaupunkiseudun alueellista perinnetyötä esittelevästä osiosta perinneportaalista osoitteesta www.sotiemmeperinne.fi.

Myös kaikki tausta- ja lisätiedot tauluista sekä niihin ikuistetuista sankarivainajista on tervetullutta – niihin liittyen voitte olla yhteydessä yhdistyksen tiedottajaan: tiedottaja.pks@gmail.com.

Taivaskallion laskiaisriehassa 11.2.2024 oli arvokas tilaisuus – Sotilaspoikien ja pikkulottien lipun luovuttaminen.

Vesa Sundqvist on ottanut Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekillan lipun vastaan Juhani Kivelältä (toinen vasemmalta). Pekka Saloranta (kolmas vasemmalta) ja Jarmo Korhonen (oikealla) varmistavat luovutuksen.

Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekillalta purkautui viime vuonna ja jäsenet sekä yhdistyksen perinteet siirtyivät Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry:n vastuulle. Lions Club Helsinki Käpylän laskiasriehassa sunnuntaina 11.2.2024 oli arvokas perinnetilaisuus, kun sotilaspojat ja pikkulotat luovuttivat lippunsa sotien perinneyhdistykselle.

Perinnekillan viimeinen puheenjohtaja sotilaspoika, hallitusneuvos Juhani Kivelä totesi lipunluovutuspuheessaan, että yhdistys halusi viimeisenä liittymistoimena luovuttaa lippunsa Taivaskalliolla Helsingin

suurpommitusten ja torjuntavoittoaikakauden 80-vuotispäivänä.

”Taivaskallion tykeillä sotilaspojilla ammusten kantajina oli tärkeä rooli Helsingin ilmapuolustuksen torjuntavoitossa helmikuussa 1944. Taivaskalliosta tuli Kiltamme ilmapuolustusperinteen keskeinen vaalimiskohde. Me uskomme, että Taivaskallion perinteistä kumpuaa voimaa myös tämän päivän käpyläläisille”. Kotiseutu perinteitä kannattaa vaalia totesi Kivelä.

Sotien perinneyhdistyksen puheenjohtaja Vesa Sundqvist esitti kiitokset Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien perinnekillalle vuosikym-

menten saatossa tekemästä arvokkaasta työstä. ”Suomen ilmapuolustuksen saavuttamassa torjuntavoitossa Helsingin taivaalla helmikuussa 1944 sotilaspojilla ja pikkulotilla oli oma tärkeä roolinsa – nyt on juhlan, muistamisen ja kiitoksen aika”. Näin se matka jatkuu – ja ketju kestää vahvasti Sundqvist.

Sotilaspojat ja pikkulotat sekä sotien perinneyhdistys esittivät arvostavat kiitoksensa Lions Club Helsinki-Käpylälle aktiivisesta roolista ja mahdollisuudesta järjestää lipunluovutus laskiaisriehassa Taivaskalliolla.

Risto Sipilä
Lions Club Helsinki Käpylä

Tikkurilan Rintamaveteraanit ehtivät toimia 54 vuotta

Vuonna 1965 toukokuun 23. päivänä kokoontui Oksanmäen koululle Tikkurilaan 30 rintamamiestä perustamaan Tikkurilan Rintamamiesveteraanit ry:tä. Osasto lähti vireästi toimimaan ja pian jäsenmäärä kohosi yli 60. Vuonna 2002 Rintamamiesveteraaniliitto uusi osin sääntöjään ja hyväksyi uudeksi nimekseen entistä lyhyemmän nimen, Rintamaveteraaniliitto ry. Tikkurilan osasto seurasi esimerkkiä ja muutti nimensä Tikkurilan Rintamaveteraanit ry:ksi. Mies sana jäi välistä pois ja näin saattoi kuka tahansa, mies tai nainen, jolla on veteraanitunnus tulla osaston jäseneksi.

Musiikki ja yhteiset matkat ovat olleet osaston toimintaa jäsenistön edunvalvonnan lisäksi. Matkailua on harrastettu osaston alkuajoista saakka. Viimeisinä vuosina matkavastavaa toimi Ritva Nordlund. Matkat olivat lähimatkailua konsertteihin, teatteriin ja suosittuihin Rosvopaisitapahtumiin. Veteraanien terveyden vielä salliessa matkat suuntautuivat Tukholmaan, Tallinnaan, Leningradiin ja Ahvenanmaalle. Tikkurilan Rintamaveteraanit ry:n jäsenet perustivat 12 miestä käsittävän yhtyeen, Rytmihäiriön, jonka perustajajäseninä olivat Veikko Hirvonen ja Keijo Ru-

tanen. Sota-ajan musiikkia soittanut yhtye esiintyi paljon erilaisissa veteraanitilaisuuksissa sekä nuorisolle suunnatuilla VETRES-toimikunnan koululaisvierailuilla.

Tikkurilan Rintamaveteraanit ry:n toiminnassa olleet luottamushenkilöt ovat sitoutuneet asiaansa. Monet jäsenet ovat tehneet vuosikymmenien työnsä. Heistä mainittakoon Veikko Hirvonen sihteerinä 34 vuotta, Kerttu Ripatti rahastonhoitajana yli 20 vuotta, Eeva Miinalainen kokosten kahvitusten – ja muiden tarjoiluiden hoitajana myös yli 20 vuotta.

Tikkurilan Rintamaveteraanien viimeinen, osaston purkautumisen 1.1.2024 alkaen, toteava kokous pidettiin Foibekartanossa 19.3.2024. Pöydän ympärillä vasemmalta: Niilo Veikkolainen, Ritva Nordlund, Risto Viitanen, Tellervo Aarrevaara, Raija Mattlin, Nils Mattlin, Pentti Lahti, Esko Leinonen, Ritva Kauramäki, Leila Aaltonen, Eeva Miinalainen, Kerttu Ripatti, Liisa Rodas ja Kauko Anttila.

Niilo Veikkolainen toimi Tikkurilan Rintamaveteraanien puheenjohtajana 2014–2017

tuslinja ei kestänyt hyvistä korsuista huolimatta. Tykki piti jättää, reppukin jäi korsuun, niin tuli kiire lähteä, ettei vaan joutunut motitetuksi” muistelee Niilo.

Neuvostoliiton suurhyökkäys Suomeen vuonna 1944 alkoi kesäkuun 9. päivänä 1944. Tämän päivän Niilo muistaa hyvin, mutta sen jälkeisistä päivistä hänellä on utuinen muistikuva. ”Vammeljoen pääpuolustuslinjan murtumisen ja oman pakoretken alkamisen jälkeen muistot ovat kuin unikuva. Päädyin Viipurinlahden kautta Ilomantsiin. Matkan aikana lisää suomalaisia sotilaita tuli mukaamme, pakenimme yhdessä ja pyrimme etenevämmälle Suomeen,” miettii Niilo jatkosodan kauhun hetkiään.

”Ilomantsista minulla on sellainen muisto, että metsä oli keltaisenaan lakkoja. Heinäkuu 1944 se silloin oli. Kerättiin pakit täyteen lakkoja, että saatiin energiaa ja vitamiineja jatkaa sotaa.” Niilo kertoo sotamuistojaan, jotka ovat selvästi valoisampia Vammeljoen kokemusten jälkeen.

”Sitten minun syntymäpäivänäni 4.9.1944 solmittiin aselepo. Valvontakomissio, joka toimi Neuvostoliiton edustajien alaisuudessa, määräsi jatkosodan lopulla, että suomalaiset sotilaat, jotka olivat täyttäneet 23 vuotta, voivat siirtyä siviiliin. No, minähän olin siinä vaiheessa vasta 19-vuotias, joten minut määrättiin Lappeenrantaan hevosia hoitamaan. Sen jälkeen jouduin vielä suorittamaan täyden asepalveluksen. Aloitin asepalveluksen 15.12.1944, joten en ollut mukana Lapin sodassa. Asepalvelukseni päättyi joulukuussa 1945. En vielä silloinkaan päässyt kotiin, sillä minulla oli kurkkumätä. Vasta 14. tammikuuta vuonna 1946 pääsin vihdoinkin ja viimein siviiliin,” kertoo Niilo hieman huvittuneenakin.

Rintamaveteraanit toimivat itse puheenjohtajina aina vuoteen 2017 saakka. Pisimpäään puheenjohtajan tehtävää hoiti Martti Vekuri yhteensä 14 vuoden ajan. Viimeisenä tunnuksen omaavana rintamaveteraanina puheenjohtajan tehtävää hoiti Niilo Veikkolainen vuodet 2014 – 2017.

Niilo Veikkolainen kertoo Rintamaveteraanien osastossa toimimisen olleen hänelle tärkeä osa elämää jo 1970-luvulta alkaen. ”Ei silloin joka kokoukseen päässyt mukaan, kun työajat olivat niin epäsäännölliset,”

kertoo konduktöörinä työskennellyt Niilo.

Niilo kuului viimeiseen (synt. 1925) kokonaiseen ikäluokkaan, joka osallistui Suomen talvi- ja jatkosotiin vuosina 1939-1945. ”Karjalan kannaksella, Vammeljoen pääpuolustuslinjalla, sain ensimmäisen kunnollisen kosketuksen sotaan. Linjan tarkoituksena oli estää Neuvostoliiton joukkoja pääsemästä syvemmälle Suomen alueelle. Siellä oli silloin betonista tehdyt korsut valmiina. Ne kestivät hyvin, mutta Vammeljoen pääpuolus-

Juttu ja kuvat:

Pia Mikkonen

Rintamasotilaskotisisarten työ talvi- ja jatkosodassa

Rajajoella sijainneessa sotilaskoti Inkerinpesässä työskenteli kesäkuussa 1943 sotilaskotisisaret Maija Myyryläinen ja Raili Kilpeläinen. Kuva: Sot.virk. J. Taube / SA-kuva.

”Minä sotilaskotisisar olen vannonut ja luvannut Jumalan nimessä palvella ja kunnioittaa isänmaatani Suomea. En väisty tehtävistäni niin kauan kuin isänmaani minua tarvitsee, ja jos Luoja minua varjelee siellä taistojen melskeessä. Kaukana kodistani ja omaisistani palvelen kunniaakasta tehtävääni.

Tämän valani olen tehnyt yhdyttyäni 4856 yksikköön Pastori Soinille Sor-tavalassa marraskuun 19 pv 1941.”

Näin kirjoittaa 21-vuotias sotilaskotisisar Linnea Vuorinen päiväkirjassaan. Vuorinen oli yksi niistä tuhansista naisista, jotka vapaaehtoisesti jättivät opintonsa, työnsä ja kotinsa lähteäkseen rintamalle sotilaskotisisaren toimessa. Tarkkaa lukua talvi- ja jatkosodan aikana rintamalla palvelleista sotilaskotisisarista ei ole, mutta heitä on arvioitu olleen yhteensä ainakin noin 3000. He olivat pääasiassa naimattomia parikymppisiä

tai sitä nuorempia naisia nuorempien ollessa vain 15-16-vuotiaita tyttöjä. Rintamalla palveli myös keski-ikäisiä naisia, joita pienet lapset tai muut perhesyyt eivät sitoneet kotiin, mutta heitä oli nuoria vähemmän.

Rintamasotilaskotisisarina palvelleet naiset kertovat, että heitä motivoi rintamalle lähtemiseen etenkin isänmaallisuus, uskonnollisuus ja velvollisuudentunto. Osa sotaan lähteneistä sisarista oli ollut mukana sotilaskotitoiminnassa ennen sota, mutta monet liittyivät mukaan vasta sodan aikana halutessaan löytää sopivan tavan toimia sotilaiden ja isänmaan hyväksi. Osalla oli suuri halu palvella nimenomaan rintamalla, kun taas joitakin naisia pyydettiin rintamasotilaskotisisareen, kun heidän tiedettiin olevan tehtävään soveltuvia.

Monet nuoret kiinnostuivat sotilaskotitoiminnasta sen seikan myötä, että sotilaskotisisarena rintamalle oli mahdollista lähteä nuorempana kuin lottana, sillä Lotta Svärd -järjestö oli tiukka rintamalle lähden edellytykseksi asettamansa 20 vuoden ikärajan suhteen. Monet sotilaskotisisaret kuuluivat myös lottajärjestöön ja jotkut olivat työskennelleetkin lottatehtävissä.

Sodan muuttuvat tilanteet

Talvisodassa rintamasotilaskotityö painottui pitkälti linja- ja kuorma-autoihin perustettuihin liikkuviin sotilaskoteihin, sillä talvisodan syttyä useimmat rintama-alueella sijainneet kiinteät sotilaskodit jouduttiin lakkauttamaan. Liikkuvat sotilaskodit tarjosivat tällöin vaihtoehdoisen tavan käytännön sotilaskotityön toteuttamiselle. Sotilaskotiautot tekivät pimeyden turvin yöllisiä kierroksia rintaman läheisyydessä vierailua toivoneiden joukkojen luona. Sotilaskotiauto oli

usein varsin innolla odotettu vierailija. Autoista myytiin pientä purtavaa sekä jaettiin paketteja, tupakkaa ja sanomalehtiä. Haasteita autojen liikkumiselle toivat huonokuntoiset maantiet. Sisarten työtä vaikeuttivat myös pommitukset ja kovat pakkaset.

Jatkosota syttyi kesällä 1941, jolloin sisaret lähtivät seuraamaan heidän palveltavakseen määrättyjä joukkoja. Tavoitteena oli, että jokaisella pataljoonalla tai patteristolla olisi oma sotilaskotinsa. Jatkosodan hyökkäysvaiheessa paikat vaihtuivat tiuhaan tahtiin, joten sotilaskotisisaret saattoivat ehtiä olla vain muutaman yön yhdessä paikassa ennen kuin matka jatkui taas eteenpäin. Väliaikaisia sotilaskoteja pidettiin matkan varrella siellä missä mahdollista, kuten teltoissa, ladoissa, taloissa tai yksinkertaisesti vain avoimessa ulkoilmassa.

Pysyvien kiinteiden sotilaskotien perustamisesta tuli mahdollista sodan rauhoituttua asemasodaksi loppuvuonna 1941. Tällöin pysyvämpiä

sotilaskoteja perustettiin korsuihin, parakkeihin ja taloihin, ja rakennettiinpa jossain täysin uusiakin sotilaskoteja. Koteja oli niin etulinjan tuntumassa kuin kauempanakin rintamalinjasta. Sotilaskotien viihtyvyyteen pyrittiin kiinnittämään erityistä huomiota. Kodinomaisuutta toi tarkkaan mietitty sisustus kuten liinat pöydillä ja verhot ikkunoissa. Ajanvietteeksi koteihin hankittiin lehtiä, pelejä ja soittimia. Sotilaskotisisaret järjestivät kodeissa erityistä ohjelmaa etenkin juhlapyhinä kuten jouluna ja pääsiäisenä.

Asemasodan aikana työ sotilaskodeissa oli varsin rutiininomaista. Työpäivät olivat usein pitkiä ja toistuivat päivästä toiseen samanlaisina korviketta ja mehua kuppeihin kaataen sekä kuppeja tiskaten. Sotilaskotisisaret myivät sotilaskodeissa muun muassa kirjepaperia ja -kuoria, hygieniatarvikkeita, pastilleja, tupakkaa ja muuta käyttötavaraa. Sisaret leipoivat, jos siihen oli aineksia, mutta lä-

heskään aina se ei ollut mahdollista. Lisäksi kodin siisteydestä pidettiin hyvää huolta.

Sotilaskotisisarilla oli sodasta erilaisia kokemuksia, sillä he työskentelivät rintamalla eripituisina ajanjaksoina ja sodan eri vaiheissa. Asemasotavaiheessa elo saattoi joidenkin mielestä olla jopa leppoisaa, kun taas jatkosodan hyökkäys- ja perääntymisvaiheita määrittivät kaotisuus ja nopeasti muuttuvat tilanteet. Sisaret työskentelivät myös erilaisissa sijainneissa niin Karjalan korvissa, Lapin erämaissa kuin Suomenlahden saarillakin. Oli sisaria, jotka työskentelivät rintamalla lähes koko talvi- ja jatkosodan ajan, kun taas toiset kävivät rintamalla vain lomittamassa. Suurimman osan palvelusaika vaihteli muutamista kuukausista muutamiin vuosiin.

Vaikuttaa siltä, että useimmat sisaret palvelivat rintamalla niin kauan kunnes he itse toivoivat pääsevänsä takaisin siviiliin. Siviiliin heitä veti

Sotilaskoti etulinjoilla naamioidussa kuorma-autossa Myllyniemen lähetyvillä 4.7.1941. SA-kuva.

Äänislinnalaisessa sotilaskodissa oli jonoa lokakuussa 1943. Kuva sot.virk J.M. Wuorela / SA-kuva.

muun muassa opinnot ja perhe. Viimeistään jatkosodan perääntymisvaihe tarkoitti useimmille työn päättymistä, kun suurin osa sotilaskodeista oli jätettävä niille sijoilleen Neuvostoliiton hyökkäyksen alla. Sekasortoisessa tilanteessa sotilaskotityöstä tuli vaikeaa, mutta toimintamahdollisuuksia tarjosivat jälleen liikkuvat sotilaskodit. Jotkut sisarista jatkoivat rintamapalvelustaan vielä Lapin sodassa.

Sodan arki vaaroinen ja pienine iloineen

Sotilaskotisisaret olivat alttiina rintamalla vaaraville vaaroille. Uhkina olivat erityisesti ilmapommitukset, tykistötuli, desantit ja partisaanit. Lähteltä piti -tilanteet tulivat sisarille tutuiksi. Rintamaympäristössä levisivät myös taudit ja lisäksi vaikeat olosuhteet sairastuttivat henkisesti. Sotilaskotisisaria kuoli rintamalla vuosina 1939–1944 yhteensä seitsemän, joista yksi kuoli haavoituttuaan ja kolmen menehtyminen ei liittynyt suoraan

taistelutoimintaan. Erityisen iso järkytys sotilaskotisisarille kautta maan oli kolmen Sotilaskotiliiton edustajan kuolema partisaani-iskussa Kuusamossa kesällä 1942, kun he kiersivät rintamalla tarkistamassa sotilaskotien tilanteita.

Sotilaskotisisarille hyviä hetkiä rintamalla olivat ne, kun mielen pysytyi keskittämään elämän kauneuteen, tulevaisuudenuskoon ja mukaviin asioihin. Vaikeissa olosuhteissa etenkin ystävyys ja yhteishenki nousivat suureen arvoon. Sotilaskotisisaret ystävystyivät sekä työtovereidensa että asiakkaidensa kanssa, kun yhteistä aikaa vietettiin sotilaskodeissa ja korusissa. Sisarten ja sotilaiden tavatessa toisiaan paitsi ystävystyttiin, myös ihastuttiin ja rakastuttiin.

Sotilaskotisisarille asetettujen ihanteiden mukaan heidän olisi aina oltava iloisia, lämminsydämisä ja rohkaisevia pyyteettömän äidin tai siskon tavoin. Ihanteellinen sisar ei koskaan ajattelisi itseään, vaan olisi aina valmiina palvelemaan sotilaita. Toden

totta, sisaret palvelivatkin sotilaita vaikeissa olosuhteissa oman hyvinvointinsa kustannuksella. Ihanteiden toteuttaminen lienee ollut haastavaa, vaikka sisaret siihen vaikuttivat pyrkivän ja kokivat ajoittaista riittämättömyyden tunnetta.

Aina ei ollut helppoa olla naisena miesten keskellä, sillä sotilaiden joukosta löytyi yksilöitä, jotka ahdistelivat ja käyttäytyivät asiattomasti rintamanaisia kohtaan. Sodan jälkeen alettiin myös käymään kyseenalaistavaa julkista keskustelua rintamanaisien moraalista ja motiiveista rintamalla, mikä loukkasi työhönsä vakavasti suhtautuneita sotilaskotisisaria.

Sotilaskotisisarten työn merkitys

Vaikka sotilaskotisisarten käytännön työ koostui pitkälti tiskin takana tai keittiötiloissa häärimisestä, oli työllä paljon tätä syvällisempi merkitys. Sotilaskotisisarten työn ymmärtäminen vain korvikkeen keittämisenä ja tiskäämisena olisi aivan liian karkea yksin-

Sotilaskotisisarten myyntipiste ulkoilmassa Kannaksella jatkosodan hyökkäysvaiheessa elokuussa 1941. Kuva: K. Sjöblom / SA-kuva.

kertaistus. Rintamasisaret itse näkivät, että heidän työnsä merkitys perustui toisen ihmisen kohtaamiseen. He huomioivat jokaisen sotilaskotiin tulevan sotilaan henkilökohtaisesti, kannustivat, tukivat, rohkaisivat ja olivat läsnä. Armeijan hierarkiat eivät ylittäneet sotilaskodin seinien sisäpuolelle, sillä sotilaskodissa jokainen oli tasavertainen sotilasarvosta riippumatta.

Sotilaskoti oli kuin henkinen turvapaikka, jonka kodinomaisuudessa sotilaat saivat hetken levähtää ja koittaa unohtaa sodan ankaruuden. Sotilaskodissa sotilaille oli tilaisuus tavata muita sotilaita, vaihtaa sana tai useampikin sisarten kanssa, viettää aikaa erilaisten ajanvietteiden parissa tai yksinkertaisesti vain hengähtää korvikekupin äärellä. Voidaan todeta, että sotilaskotisisarilla oli tärkeä rooli toimia sotilaiden taistelutahdon ja elämänhalun ylläpitäjinä. Sotilaskotisisarten tekemän merkityksellisen työn soisikin saavan enemmän huomiota tulevaisuudessa.

Maija Ikonen

Etulinjaan vierailulle tulleen liikkuvan sotilaskodin antimille oli ottajia Tohmajärvellä heinäkuussa 1941. Kuva: Esko Manninen / SA-kuva.

Kirjoitus perustuu Maija Ikonen Turun yliopistossa vuonna 2022 julkaistuun pro gradu -tutkielmaan "Palvelen poikiani viimeiseen saakka – sotilaskotisisarten kokemukset talvi- ja jatkosodassa." Tutkielma on vapaasti luettavissa internetissä Turun yliopiston utupub.fi -sivustolla.

Suora lainaus Linnea Vuorisen päiväkirjasta on Annamari Vanosen toimittamasta teoksesta "Sotilaskotisisaret sodassa – dokumentteja ja kerrontaa rintamasotilaskotisisarten elämästä" (Avustus- ja eläkesäätiö Tuki 2010).

Puoliso- ja leskijäsenten tukitoiminta

Hyvät perinneyhdistyksen jäsenet

Olen yhdistyksen sosiaalineuvoja **Elise Hietanen**. Alla on yhteystietoni. Minun puoleeni voitte kääntyä huolienne ja murheinne.

sosiaalineuvoja **Elise Hietanen**
Olen tavattavissa arkisin klo 11.00 – 15.00
Puhelin **050 401 7140** tai sähköpostilla
hietanen.elise@gmail.com

Jalkahoitoa / hierontaa

Perinneyhdistys kustantaa puoliso- ja leskijäsenelle 4 jalkahoitoa / hierontaa toimintavuonna. Ota yhteyttä sosiaalineuvojaan (050 401 7140) saadaksesi maksusitoumuksen.

Kuntoutusta

Perinneyhdistyksellä on rajallinen määräraha järjestää puoliso- ja leskijäsenille avokuntoutusta (fysioterapiaa) ja laituskuntoutusta. Etusijalla on henkilöt, jotka eivät vielä ole saaneet kuntoutusta

Avokuntoutuksen toimintamuotoja ovat erilaiset terapiat, esim. fysioterapia, toimintaterapia, hieronta tai muu yksilölliseen tarpeeseen perustuva terapia. Avokuntoutusta saa enimmillään 10 kertaa.

Laituskuntoutuksella tarkoitetaan laitoksessa vietettyä kuntoutusjaksoa, johon kuuluu kuntoutuksen lisäksi majoitus ja täysihoito. Laituskuntoutusta on mahdollista saada enimmillään 5 vuorokautta. Ota yhteyttä sosiaalineuvojaan (050 401 7140) halutessasi kuntoutusta.

Avustaja kotiin

Perinneyhdistyksellä on sopimus palveluntuottajan (9Lives, ent. Stella) kanssa puoliso- ja leskijäsenille annettavasta kotiavusta. Avustaja on apuna kodissa ja sen ulkopuolella. Kotiapua on saatavissa 1-4 kertaa kuukaudessa, 2 tuntia kerrallaan. Palvelusta perimme pienen omavastuuosuuden 12,00 € /

tunti. Henkilökohtainen apu käsittää mm.:

- hygieniaan liittyvät tehtävät; kynsien leikkaaminen, hiusten kampaaminen, parranajo, pukeutumisessa avustaminen, peseytymisessä avustaminen
- ruokailu ja ravitseminen; aterioiden valmistus / lämmittäminen, asiakkaan avustaminen ruokailussa, keittiön pienen järjestelytyöt
- kodinhoidollinen työ; arkisiivous, kodinhoito
- liikunnallinen apu; avustaminen ulkoilussa
- muu apu; kaupassa käynti, saattamisapu, lehtien luku, seurustelu

Apua yksinäisyyteen ja ulkoiluun

Perinneyhdistyksen kautta puoliso- ja leskijäsenillä on mahdollista saada apua yksinäisyyteen ja ulkoiluun. Apua voi saada 1-2 kertaa kuukaudessa 2 tuntia kerrallaan. Avustajan kanssa voi ulkoilla, käydä eri virkistystilaisuuksissa, käydä kaupassa, tai ihan vain vietetään aikaa yhdessä. Toiminta tapahtuu jäsenen ehdoilla ja on maksutonta.

Taloudellista tukea järjestön kautta

Henkilökohtaiset avustukset on tarkoitettu pienituloisille, ensisijaisesti ylimääräistä rintamalisää saaville, tunnuksen omaaville veteraaneille sekä heidän puolisoilleen tai leskille, esim. kotona asumista tukeviin toimiin, apuvälineisiin, lääke-, hammas- sekä terveydenhuollon hoitokuluihin, sekä silmälasien hankintakustannuksiin. Avustuksen suuruus on enimmillään 800 euroa vuodessa. Hakijan täytyy olla perinneyhdistyksen jäsen.

Hakemuksen voi tehdä hakija itse, hänen omaisensa. Päätöksestä ilmoitetaan kirjallisesti hakijalle ja myönnetty avustus maksetaan hakijan ilmoitettulle tilille.

Avustusta ei myönnetä

- asunto-osakeyhtiössä tehtäviin peruskorjauksiin, jotka rahoitetaan taloyhtiönlainalla ja maksetaan rahoitusvastikkeessa eikä vakuutusten piiriin kuuluvia vahinkojen omavastuita korvata.
- Hoiva- eikä palvelutalojen hoitomaksuihin
- öljy- eikä sähkölämmityksestä aiheutuviin lämmityskuluihin
- Yleisiin hautauskustannuksiin perikunnalle

Hakemuksia saa perinneyhdistyksestä / sosiaalineuvojalta tai sen voi tehdä vapaamuotoisella kirjeellä, jossa selviää edellä mainitut tiedot.

**Hakemus lähetetään osoitteella;
Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry, PL 600, 00521 Helsinki**

SOTIEN 1939–1945 PÄÄKAUPUNKISEUDUN PERINNEYHDISTYS RY

Ratavartijankatu 2 A, PL 600 00521 Helsinki. Puh. 050 441 4703

Yhdistysasiat

Sinua auttaa sosiaalineuvoja

Elise Hietanen

arkisin klo 11.00 – 15.00

puh 050 401 7140

hietanen.elise@gmail.com

toiminnanjohtaja **Rauno Loukkola**

puh 050 441 4703

toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

Henkilöstön kesälomat

Sosiaalineuvoja *Elise Hietanen* on kesälomalla 1.6. – 30.6.2024.

Toiminnanjohtaja *Rauno Loukkola* on kesälomalla 1.7. – 31.7.2024

VETERAANILIIKUNTA

Perinneyhdistyksen **järjestämä kuntojumppa** Terveystalon Oulunkylän Kuntoutuksessa jatkuu syyskuussa 2024. Ota yhteyttä toiminnanjohtajaan 050 441 4703.

Mäkelänrinteen allasvesijumppa ei jatku enää syksyllä 2024.

VETERAANITAPAHTUMAT

Sotaveteraaniliiton liittokokous Lahdessa 6.6.2024

– klo 10.00 liittokokous

– klo 12.00 lounas

– klo 13.30 liittojuhla ja päätöskahvit

Lähtö Pasilasta Ratavartijankatu 2 klo 8.00 ja paluu Helsinkiin klo 17.30 mennessä. Ilmoittautumiset 27.5.2024 mennessä toiminnanjohtajalle 050 441 4703.

Muistotilaisuus Sotilaspoikien ja pikkulottien muistopaadella sunnuntaina 25.8.2024 klo 13.00

Muistotilaisuus Pääkaupunkiseudun sotilaspoikien ja pikkulottien muistopaadella Taivaskalliolla sunnuntaina 25.8.2024 klo 13.00. Tilaisuuden jälkeen Kahvitilaisuus. Ilmoittautumiset 19.8.2024 mennessä toiminnanjohtajalle 050 441 4703.

VIRKISTYS

Lounas ravintola Perho keskiviikkona 12.6. klo 16.00

Tutustumme keskiviikkona 12.6.2024 klo 16.00 ravintola Perhoon. Nautimme, alkupalan, maukkaan lounaan ja jälkiruoan. Kokoontuminen ravintola Perhon edessä (Mechelininkatu 7). Kustannukset 20,00 euroa kerätään paikan päällä, ei lounassetelimahdollisuutta. Ilmoittautumiset 3.6.2023 mennessä toiminnanjohtajalle 050 441 4703.

Sotahistoriallinen kävelykierros tiistaina 27.8.2024 klo 18.00

”Hävittääkää Helsinki” -kävelykierros Helsingin pommituksista tiistaina 27.8.2024. Kokoontuminen Kolmen seppän patsaalle klo 18.00. Kävelykierros päättyy Korkeavuorenkadulle ilmatorjunnan johtokeskukseen ”Torni”. Matkaa tulee runsaat 2,5 kilometriä. Ilmoittautumiset 19.8.2024 mennessä toiminnanjohtajalle 050 441 4703.

Inkeriläisten ja itäkarjalaisten heimoveteraanien muistotilaisuus lauantaina 21.9.2024

Kahvitilaisuus järjestetään lauantaina 21.9.2024 klo 12.00 Ostrobotnialla. Täytekakukahvit ja leikattua konjakkia Juhlasanat isänmaalle Margaretha Mannerheim. Viipurin Lauluveikkojen kvartetti esiintyy. Kustannukset 5,00 euroa. Ilmoittautumiset 10.9.2024 mennessä toiminnanjohtajalle 050 441 4703. Tummapuku ja kunniamerkit.

Illanvietot

Illanvietot pidetään Folkhälsanin palvelutalossa Mannerheimintie 97. Vapaa pääsy. Kahvitarjoilu on klo 14.30 ja ohjelmallinen osuus alkaa klo 15.00.

Ma 2.9.2024 klo 15.00

Ma 7.10.2024 klo 15.00

Ma 4.11.2024 klo 15.00

Ma 9.12.2024 klo 15.00 joulujuhlat

VANTAAN PERINNETOIMIKUNTA/VETRES

Veteraanivaliokunta

Veteraanivaliokunta jatkaa toimintansa lopettaneiden vantaalaisten veteraanijärjestöjen tekemää tukityötä. Hallinnollisesti kuulumme Pääkaupunkiseudun Perinneyhdistys ry:hyn, mihin vantaalaisten veteraanijärjestöjen varsinaiset jäsenet (veteraanit, heidän puolisonsa ja leskensä sekä tunnuksettomat veteraanit) siirtyivät kunniajäseniksi ja kannattajajäsenet varsinaisiksi jäseniksi.

Jäsenasioissa voi tarvittaessa ottaa yhteyttä Marjo Koivistoon, puh. 0400 602 905, sähköposti marjoriitta.koivisto@gmail.com

Valiokunta järjesti kevätkaudella kaksi tapaamista veteraanitoiminnassa mukana oleville.

Syksyllä järjestetään seuraava tapaaminen keskiviikkona 9.10. klo 13 Tikkurilan kirkolla, Asematie

12 A. Tapaamisessa käsitellään ajankohtaisia veteraanitoiminnan asioita ja aluksi on kahvitarjoilu.

Tilaisuuteen järjestetään kuljetus länsi-Vantaalta. Auto lähtee Myyrmäen bussiasemalta klo 12.30 ja ajaa Martinlaakson bussiaseman kautta Tikkurilaan. Tilaisuuden jälkeen takaisin.

Syksyllä on myös perinteinen ”Sinivalkoisen musiikin” -konsertti Viertolan koululla lauantaina 19.10. klo 15.

Bussikuljetus länsi-Vantaalta kuten edellä. Auto lähtee Myyrmäen bussiasemalta klo 14.15 ja ajaa Martinlaakson bussiaseman kautta Tikkurilaan. Tilaisuuden jälkeen takaisin.

Perinneyhdistyksen kunniajäsenilleen tarjoamat palvelut ovat samanlaiset kaikille, jolloin vantaalaisten palvelut tänä vuonna ovat hieman muuttuneet aiemmista. Tarjottavat palvelut käyvät ilmi Perinneyhdistyksen sivuilta tässä lehdessä ja vantaalaisten osalta vielä seuraavasta.

VETERAANIETUUKSET

Tunnuksen omaavien veteraanien etuudet käyvät ilmi toisaalta Perinneyhdistyksen sivuilta.

Palvelut vantaalaisille veteraaneille järjestää Vantaa-Kerava (VAKE) hyvinvointialue. Yhteyshenkilönä on lähihoitaja Jouni Lamminmäki, puh. 050 312 4538, jouni.lamminmaki@vakehyva.fi

VETERAANIEN PUOLISOIDEN JA LESKIEN SEKÄ TUNNUKSETTOMIEN VETERAANIEN TUKITOIMINTA

KUNTOUTUS

Jalkojen perushoitoa voi saada 4 kertaa vuodessa tutuilta vantaalaisilta palveluntarjoajilta.

Avokuntoutuksena voi saada erilaisia terapioita (esim. hierontaa). Katso Perinneyhdistyksen sivut.

Em. palveluista on sovittava sosiaalineuvoja Elise Hietasen kanssa, arkisin klo 11-15, puh. 050 401 7140, sähköposti hietanen.elise@gmail.com. Maksusitoumuksen saa häneltä.

AVUSTAJA KOTIIN TAI ULKOILUUN

Perinneyhdistyksellä on sopimus **Terveyspalveluyritys 9Lives:n** kanssa kotiaavusta.

Vantaalaisilla on mahdollisuus saada kyseistä kotipalvelua 1-4 kertaa kuukaudessa, 2 tuntia kerrallaan. Palvelun käyttäjältä peritään omavastuu 12 euroa tunnilta. (*muutos viime vuoteen*).

Perinneyhdistyksen järjestämänä on mahdollista saada yksinäisyyteen ja ulkoiluun **Gubbe** ystäväpalvelua 1-4 kertaa kuukaudessa, 2 tuntia kerrallaan. Palvelusta ei toistaiseksi veloiteta käyttäjää.

Näistä palveluista sovitaan Elise Hietasen kanssa. Kaarina Kalliokoski avustaa palvelujen käyttöön liittyvissä asioissa puh. 040 844 5993,

sähköposti kalliokoski.kaarina@gmail.com

Sosiaalineuvoja Elise Hietasen kanssa voi keskustella muistakin mahdollisista palvelu- ja avustustarpeista arkisin klo 11-15, puh. 050 401 7140, sähköposti hietanen.elise@gmail.com.

TAPAHTUMIA VANTAALLA

- to 30.5. Rosvopaisti Kaunialassa järjestäjänä Koivukylän Lions Club klo 13.30 alkaen.**
Bussi Korsosta klo 12, Foiben, Tikkurila uimahallin ja VANTAA-hotellin kautta Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen, mistä klo 13 Kauniaisiin. Ilmoittautumiset Matti Passille, puh: 0400-446 210 tai matti.passi@saunalahti.fi
- ti 04.6. Puolustusvoimain Lippujuhlan päivä**
Puolustusvoimien ohjelmaa Helsingissä
- su 06.10. Maanpuolustusväen kirkkopyhä Hämeenkyllän kirkossa klo 10**
- ke 09.10. Veteraanitoimijoiden tapaaminen, kahvi ja ajankohtaista klo 13**
- la 19.10. ”Sinivalkoista musiikkia” Tikkurilan Soitokunnan kanssa Viertolan koululla klo 15**
- Katso myös Perinneyhdistyksen tapahtumat ja tiedotukset tästä lehdestä. Niihin kaikkiin voit osallistua.

13.3. Talvisodan päättymisen 84 vuotispäivänä laskivat Vantaan perinnetoimikunnan sihteeri Pirkko Karjalainen ja varapuheenjohtaja Matti Passi kukkalaitteen sekä Veteraanipaadelle että Kotirintaman muistomerkillle. Muistotilaisuudessa puhui Tikkurilan seurakunnan kirkkoherra, lääninrovasti Janne Silvast. Kuva Esa Järveläinen.

Veteraanitoimijoiden tapaamisessa 10.4. veteraanivaliokunnan puheenjohtaja Matti Passi luovutti Kaarina Kalliokoskelle Suomen Sotaveteraaniliiton ansioristin kiitoksena ja tunnustuksena arvokkaasta työstä sotaveteraanien, heidän puolisoidensa ja leskiensä hyväksi tehdystä työstä.

Veteraanipäivää juhlistamassa Veteraanipaadella rintamaveteraani Jouko Järvi lapsenlapsenlapsensa tukemana. Kuva Tuula Mahlman.

Espoo siirtyy perinneaikaan

Espoon Sotaveteraanit ry:n kevätkokouksessa 18.3. tehtiin historiallinen päätös: veteraaniyhdistyksen ensimmäinen purkupäätös tehtiin siten, että yhdistys puretaan 31.12.2024. Purkaminen edellyttää sääntöjen mukaista toista päätöstä, josta esitys käsitellään syyskokouksessa marraskuussa.

Yhdistyksen toiminta jatkuu suunnitelmien mukaan pääosin nykyisen kaltaisena, mutta Espoon perinnetoimikunnan nimellä. Perinnetoimikunta on tuolloin osa pääkaupunkiseudun perinneyhdistystä. Tarkoituksena on jatkaa toimintaa nykymuotoisena siten, että jaostot jatkavat toimintaansa toimikunnan jaostoina. Valistusjaoston maanantaiesitelmät, Naisjaoston retket ja kulttuurijaoston toteuttamat muistopäivien vietto jatkuvat entisellään. Jäsenistö siirtyy alueellisen perinneyhdistyksen jäsenyyteen, veteraanit kunniajäseninä.

Uudessa toimintamuodossa etuna on kustannusten aleneminen ja hallinnon keveneminen. Jäsenkuntaa on kaikkiaan lähes 400 henkeä, joista 44 veteraaneja. Tähän toimintapohjaan on hyvä rakentaa tulevaisuuden toiminta. Haasteena on nuoren polven saaminen mukaan toimintaan.

Nuorisoon suunnataan toimia tänä vuonna järjestämällä Studia Generalia -luennot kaikissa 11 espoolaislukiossa veteraaniperinteestä. Luennoilla keskusteluosuuteen mukaan on lupautunut veteraanijäseniä. Tulevaan perinnetoimikuntaan ollaan ottamassa myös Espoon nuorisovaltuuston edustus aktivoimaan uuden polven osallistumista veteraaniperinteen säilymiseen. Perinnetoimintaan on tulossa mukaan myös Espoon kaupungin, seurakunnan ja maanpuolustusjärjestöjen edustusta.

Kevätkokouksessa esiintyi jo perinteisesti yhdistyksen oma sotaveteraanikuoro Anita Lehtosen johdolla. Kokouksen edellä palkittiin aktiiveja huomionosoituksin. Sotaveteraaniliiton ansioristin saivat Antti Rusama, Kristiina Haukilahti ja Riitta Viitanen. Veteraanikuoron johtaja Anita Lehtoselle ojennettiin Sotaveteraaniliiton ansiomitali. Aktiivijäseniä huomioitiin myös hopeisin jäsenansio-merkein.

Hannu Viitanen

Espoon Sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja

Vuosikokouksessa palkitut oikealta; Lehtonen Anita, Viitanen Riitta, Haukilahti Kristiina, Rusama Antti, Tyllilä Kati (takana), Jaatinen Riitta, Ollila Anna-Liisa, Tyllilä Juhani, Koskinen Kimmo, Lavonen Eero. Huomionosoitukset jakoivat puheenjohtaja Hannu Viitanen ja perinneyhdistyksen toiminnanjohtaja Rauno Loukkola.
Kuva Matti Kaltokari.

Espoossa juhlittiin talvisodan päättymistä

Espon kulttuurikeskuksen aukiolla toteutettiin perinteinen Talvisodan muistopäivän 13.3. lipunnosto päivän pääjärjestäjän Raimo Riikosen johdolla. Rovasti Antti Rusama piti juhlapuheen, kuten hän on tehnyt jo parinkymmenen vuoden ajan hyvin ansiokkaasti. Tilaisuutta juhlisti Suomalaisen Klubin puhallinyhtye jo perinteiseen tapaan.

Seppeleenlasku tapahtui Espon tuomiokirkon sankarihautausmaalla. Oma veteraanikuoromme esiintyi hautausmaalla laulamalla Sillanpään marssilaulun ryhdikkäästi ja koskettavasti.

Seppeleenlaskua seurasi Espon Sotaveteraanit ry:n Naisjaoston kahvitilaisuus, jossa puhui yhdistyksen pu-

heenjohtaja Hannu Viitanen. Ansiokkaan puheen pitivät myös veteraaniyhdistyksen kummilukion Kuninkaantien lukion kolme oppilasta, jotka valoivat uskoa nuorison isänmaallisen hengen säilymiseen. He siteerasivat äskettäin edesmenneen veteraanijäsenemme Eero Blåfieldin usein korostamaa niin kutsuttua kenraali Adolf Ehrnroothin perinnelausetta ”Suomi on hyvä maa, sitä kannattaa puolustaa”.

Iltajuhlissa esiintyivät Kaartin soittokunta, Espon Mieslaulajat ESMILA ja Espon musiikkiopiston edustajat. Juhlapuheen piti kaupunkineuvos Timo Honkala, joka on veteraanin poika ja monipuolinen maanpuolustusasioiden harrastaja.

Iltatilaisuus oli hyvin onnistunut ja anniltaan korkeatasoinen. Juhlaan osallistuivat muun muassa Suomen Sotaveteraaniliiton hallituksen puheenjohtaja Erkki Heikkinen ja liiton toiminnanjohtaja Sakari Martimo.

Kaikkiaan päivän tilaisuuksiin osallistui kaikkiaan komeat noin 255 henkeä. Tämä perinne jatkuu tulevaisuudessa.

Veteraaniyhdistys kiittää kaikkia tilaisuuksien onnistumiseen vaikuttaneita.

Hannu Viitanen

Espon kaupungin turvallisuusjohtaja Petri Häkkinen, kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä, veteraaniyhdistyksen sepelevastaava Olli Sorveltula ja puheenjohtaja Hannu Viitanen valmistautumassa sepeleenlaskuun. Kuva Paula Häkämies.

Kaupunkineuvos Timo Honkalan ansiokas juhlapuhe Espon Tuomiokirkossa. Kuva Hannu Viitanen.

Kuvassa lukiolaiset Ossi Grönfors, Roni Hämäläinen ja Toivo Vuopala pitämässä erinomaisten onnistunutta veteraaniperinnettä arvostavaa puhetta. Etualalla Olli Sorvettula ja tilaisuuden pääjärjestelijä Raimo Riikonen. Sivustalla kunniavartiosta vastannut kapteeniluutnantti Tatu Vartiainen. Kuva Hannu Viitanen.

Espoossa veteraanipäivän juhlaperinteisiin kuuluu kaikille avoin lipunnostojuhla sekä seppeleenlasku Espoon Tuomiokirkon sankarihaudalla. Lipunnosto ja seppelepartion siunaus tapahtui Tapiolan ulkoilmanäyttämö Amfilla. Musiikista vastasi PPO Windbad – Pirtin Puhaltajat ja Espoon Sotaveteraanikuoro. Puheen Suomen lipulle piti Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtaja Fanni Mattsson ja seppelepartion siunasi tuomiorovasti Ari Paavilainen. Kuva Matti Kaltokari.

ESPOON SOTAVETERAANIT RY

Sosiaali jaosto

Espoon Sotaveteraanit ry:n tukimuodot 2024

Korvausanomukset: Espoon Sotaveteraanit ry, Ukonvaaja 4, 02130 Espoo.

Tukimuodot ja tukiin oikeutetut

Fysikaalinen avokuntoutus

Lääkärin läheteellä saadusta avokuntoutuksesta korvataan tunnuksen **RS, RP ja MR** omaaville sotaveteraaneille käytettävissä olevan määrärahan sallimissa rajoissa.

Taksikulujen osittainen korvaus

Tunnuksen omaavat veteraanit voivat saada välttämättömien taksikulujen osittaista korvausta kuuttia vastaan. Korvausta voi saada esimerkiksi KELA-korvattavien matkojen omavastuuosuudesta.

Sairaalamaksukorvaukset

Sairaalamaksuja korvataan harkinnan mukaan bruttotulon ollessa enintään 1.500 €/kk.

Puoliso- ja puolisoleskijäsenet sekä omaishoitajat

12 kpl 50 €:n arvoisia maksusitoumuksia/vuosi. Niitä voi käyttää oman hyvinvoinnin ylläpitämiseen esim. hierontoihin, fysikaalisiin hoitoihin, kampaamo- ja kosmetologipalveluihin, käsi- ja jalkahoitoihin sekä siivous- ja pesulapalveluihin.

Maksusitoumusten tilaukset

Kristiina Haukilahti puh. 050 470 5211, ma–to klo 9.00–14.00 tai espoon.sotaveteraanit@luukku.com

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, tunnuksen omaaville sotaveteraaneille 2024

Huomioithan, että näitä palveluja koskevia kysymyksiä ei hoideta yhdistyksen kautta!

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut, sotainvalidien avopalvelut ja rintamaveteraanien kuntoutuspalvelut ovat maksuttomia.

Rintamaveteraanien ja sotainvalidien palveluista maksuttomia ovat terveyskeskuksen avosairaanhoidon lääkärin vastaanotot ja suun terveydenhuolto. Näitä asiakasmaksuja ei peritä seuraavilta ryhmiltä: henkilöt, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnus tai todistus eräisiin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

Espoon kaupunki tukee vuosittain espoolaisia veteraaneja korvaamalla seuraavia palveluja:

- Jalkahoitoa korvataan kuitteja vastaan enintään 6 kertaa vuodessa. Yhdestä Jalkahoitokerrasta korvataan korkeintaan 45 euroa
- Silmälaseista korvataan 100 euroa vuodessa
- Veteraanin omaishoitaja voi saada fysioterapiaa 5 kertaa vuodessa

Lisätietoja:

Seniори-info, Veteraanipalvelut, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

Anne Heinonen p. 040 636 5989 puhelinpalvelu ma–pe klo 9.00–15.00

veteraanipalvelut@luvn.fi

Seniори-info, Karvasmäentie 6, 02740 ESPOO

puh.029 151 2270, puhelinpalvelu avoinna arkisin klo 9.00–15.00, seniori-info.ita@luvn.fi

Perinneyhdistys jakoi kevään huomionosoituksensa 24.4.2024

Ruskeasuon Folkhälsanin kokoushuone täyttyi iloisesta puheensorinasta Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistyksen jakaessa kevään huomionosoituksensa eikä ihme: yhdistihän kaikkia paikalle kutsuttuja vankka sitoutuminen veteraaniaasiaan.

”Hieno joukko koolla täällä tänään – takana merkittävä ja pitkäaikainen työ veteraanien hyväksi. Moni teistä osallistui lisäksi yli vuoden kestäneeseen projektiin, joka huipentui helmikuussa 2024 eli Helsingin ilmapuolustuksen strategisen torjuntavoiton 1944 kunniaksi järjestettyyn muistamisen sarjaan. 80 vuoden takaisia tapahtumia muisteltiin kymmenellä paikalla kymmenissä tapahtumissa Helsingissä unohtamatta niiden liittymäpintaa Venäjän aloittamaan raakaan sotaan

Ukrainassa. Esillä oli myös ilmapuolustuksemme ja väestönsuojelumme nykytila ja tulevaisuuden näkymät. Tällä tehtiin kunniat veteraaneille, lotille ja koko veteraanisukupolvelle, ja samalla saatiin näyttävä lähtöpainopisteen siirtymisestä kohti perinneaikaa”, perinneyhdistyksen puheenjohtaja Vesa Sundqvist kiitteli puheessaan.

Kaikkiaan huomionosoituksia jaettiin nyt 14: viisi Sotaveteraaniliiton ansioristiä ja yhdeksän ansiomitalia.

”Sotaveteraaniliiton ansiomitali voidaan myöntää sotaveteraanityön päämäärien hyväksi kauan ja ansiokkaasti tai muutoin merkittävästi toimineelle henkilölle, ansioristi voidaan puolestaan myöntää tunnustuksena liiton tarkoituksien hyväk-

si tehdystä erittäin merkittävästä ja pitkään jatkuneesta työstä”, taustoitti yhdistyksen toiminnanjohtaja Rauno Loukkola. Palkittujen joukosta löytyi niin pitkän linjan vapaaehtoisia, Puolustusvoimien väkeä kuin veteraaniaasiaa omassa työssään edistäneitä henkilöitä.

”Te saajat olette sikäli etuoikeutussa asemassa, että nyt on meneillään viimeiset hetket saada veteraaniliiton huomionosoituksia”, Sundqvist totesi mitalikahvien alkuun.

”Ensimmäinen liitoista on jo purkautunut eikä Suomen Sotaveteraaniliitollakaan ole jäljellä kuin yksi kunniamerkkien jako.”

Teksti ja kuva:
Ariela Säkkinen

Vasemmalla yhdistyksen puheenjohtaja Vesa Sundqvist, sen jälkeen palkitut yhteiskuvassa vasemmalta lähtien: kapteeni Jarkko Piekkari, Antti Matilainen, Mikko Lehtonen, Pete Suhonen, Markku Niskanen ja Hannu Taskinen, eturivissä vasemmalta kapteeni Johanna Nuorala, Heidi Aho, Elise Hietanen sekä Marja-Leena Pihlajamaa.

ESPOON SOTAVETERAANIEN SYKSYN 2024 MAANANTAI-ESITELMÄT klo 14.00 JA VETERAANITAPAHTUMAT

- 2.9. Ylijohtaja Mikael Collan, VATT: **Miksi Suomi putosi Pohjoismaiden kyydistä?**
- 9.9. Metsänhoitaja Heikki Lehtonen: **Espooseen haudatut Marskin ritarit**
- 16.9. Tietokirjailija Jessikka Aro: **Venäjän informaatioidankäynti**
- 23.9. Johtava asiantuntija Heli Kuusipalo, THL: **Terveellinen suomalainen ruokavalio**
- 30.9. Pääjohtaja Kari Wihlman, **Väylävirasto: Liikenneinvestointien valintaperusteet Suomessa ja muissa maissa**
- 7.10. Suurlähettiläs Markku Keinänen: **EU vaalien jälkeen**
- 14.10. Pääjohtaja Petteri Taalas, Ilmatieteen laitos: **Suomen ilmastotavoitteiden saavuttaminen**
- 21.10. Korjausneuvoja Nina Leino, Vanhustyön keskusliitto ry: **Kodin turvallisuus**
- 28.10. Johtaja Willy Toiviainen, SPR Veripalvelu: **Verenluovutus: Yhteisöllinen teko meitä kaikkia varten**
- 4.11. Yhteiskuntasuhdepäällikkö Juha Poikola, TVO: **Ydinvoima nyt ja tulevaisuudessa**
- 11.11. Everstiluutnantti Tomi Lyytinen, Maanpuolustuskorkeakoulu: **Kokemukset drooneista krainan sodassa**
- 18.11. Yhdistyksen syyskokous
- 25.11. Yhteiskuntasuhdejohtaja Jonna Juslin, VR: **Suomen VR tänään**
- 29.11.-5.12. **Kynttilä- ja joulukorttimyynti Ainoassa**
- 6.12. **Itsenäisyyspäivän lipunnosto ja seppeleenlasku**
- 9.12. **Joulumatinea**

Mikromafia

Kalevankatu 42, 00180 Helsinki
Puh. 010 8326 486 • www.mikromafia.fi

HELSINGIN SEUDUN SOTAVETERAANI

Julkaisija: Sotien 1939-1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry

• Vastaava toimittaja:

Rauno Loukkola, puh. 050 441 4703
toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

Kuolleet ja osoitteenmuutokset ilmoitetaan yhdistyksen toimistoon, puh 050 441 4703 tai toiminnanjohtaja.hssvp@kolumbus.fi

• Toimitus:

Ratavartijankatu 2 A, 00520 Helsinki

• Pankkiyhteys:

IBAN FI81 1238 3000 2272 37

• Ilmoitusmyynti:

Isto Valkeapää, puh. 044 722 5926
isto.valkeapaa@sotaveteraaniliitto.fi

• Taitto ja sivunvalmistus:

Studio Jussi Ronkainen
puh. 0400 600 713 • jussi.p.ronkainen@gmail.com

• Paino: Newprint Oy, Raisio

• Lehden ilmestyminen 2024

nro 3 viikko 37 (Aineisto 23.8.2024 mennessä)
nro 4 viikko 47 (Aineisto 25.10.2024 mennessä)

ISSN 1237-3583 painettu • ISSN 2341-6955 verkkojulkaisu

TUTUT JA TURVALLISET HOITAJAT 9LIVESILTA

Henkilökohtainen apu, avustajapalvelut, kotisiivous ja omaishoitajan vapaa järjestyvät kaikki kätevästi 9Livesin kautta.

Me tarjoamme monipuolisia palveluita arkesi tueksi sekä kotona että sen ulkopuolella. Sitoutuneet avustajamme ovat tukenasi päivittäisissä toimissa, asiointireissuilla, ulkoilussa ja vapaa-ajan aktiviteeteissa.

Yhteystiedot:

Erika Järvinen, tiimivastaava
050 472 1352
erika.jarvinen@9lives.fi